7/14609

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/3346 25/7/2006

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.06.2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-22521 sayılı yazı.

İzmir Milletvekili Sayın Ahmet ERSİN'in, "Okullardaki şiddet ve uyuşturucu kullanımının önlenmesine ilişkin" İlgi yazı eki 7/14609 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Türk Dil Kurumunun http://www.tdk.org.tr/ sitesindeki Güncel Türkçe Sözlük'te sapkın; "1. Doğru yoldan ayrılmış olan. 2.Sapkıya uğramış olan." olarak, inanç ise; "1. Bir düşünceye gönülden bağlı bulunma: 2. Birine duyulan güven, inanma duygusu. 3. İnanılan şey, görüş, öğreti: 4. Tanrı'ya, bir dine inanma, iman, itikat:" olarak tanımlanmaktadır.

2. Sayın Milletvekilinin aynı konulu 7/13454 esas numaralı soru önergesine 29.05.2006 tarihli ve B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/2316 sayılı yazı ile verilen cevapta; "Bilindiği üzere, söz konusu olaylarla ilgili olarak okul içinde alınması gereken önlemler Bakanlığımız tarafından, okul dışında alınması gereken önlemler ise İçişleri Bakanlığı tarafından sağlanmaktadır.

İçişleri Bakanlığından alınan bilgiye göre; okul çevrelerinde meydana gelen şiddet olaylarının önlenmesi amacıyla 09.09.2003 tarihli ve 140 numaralı "Okul Çevrelerinde Alınacak Güvenlik Tedbirleri" konulu Genelge, 02.11.2004 tarihli ve 196551 sayılı "Çocukların Karıştığı Suçların Önlenmesi" konulu yazı ile 17.02.2006 tarihli ve 17 numaralı "Önleyici Tedbirler" konulu Genelge hazırlanarak tüm illerimize gönderilmiş olup madde kullanımı ile mücadele eden kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve eşgüdümü sağlayarak mücadeleyi tek merkezden çok disiplinli olarak yürütmek üzere Türkiye Ulusal Madde ve Bağımlılığı İzleme ve Önleme Merkezi (TUBİM) kurulmuş ve faaliyetlerini sürdürmektedir. TUBİM çatısı altında madde kullanımı ve bağımlılığı ile mücadele kapsamında ilgili kurumlardan 24 ayrı kurumsal temas noktası ve illerde bu alanda özel eğitim almış personelden il temas noktaları yapılandırılmıştır. Böylelikle risk altındaki gruplara yönelik olarak çeşitli eğitim, konferans, eğitici film ve tiyatro çalışmaları düzenlenmektedir.

Çocuklar ve gençlerde şiddet, genel olarak; aileden, medyadan, kültürel ve sosyal yapıdaki bozulmalardan, ekonomik nedenlerden ve sapkın inanç ve yaklaşımlardan kaynaklanabilmektedir.

Bakanlığımız tarafından üç yıl önce, Ülke genelinde çocuk ve gençlerimizin zararlı madde kullanımı, suç, şiddet, intihar ve sapkın gruplara katılım gibi risklerden korunması ve önleme programları yürütülmesi amacıyla hazırlanan "Çocuk ve Gençlerimizin Risklerden Korunması" konulu 2003/91 numaralı Genelge hazırlanarak bütün valiliklere gönderilmiştir.

2004'de iller için Temel Önleme Formatörü yetiştirme çalışmasına başlamış ve bu kapsamda gençler için çeşitli risklere karşı illerde temel önleme konusunda ilgili personeli eğitecek ve çalışmalara liderlik edecek formatörler yetiştirilmiştir. Bu formatörlerle illerde ekipler oluşturulmuş, temel önleme programları ve bunların uygulama projeleri geliştirilmektedir. Bunlar 2006 yılındaki seminerde değerlendirilerek 2006-2007 öğretim yılında uygulamaya konulacaktır.

2000 yılından beri uygulanmakta olan ortaöğretim rehberlik programı güncel sorunlara ve

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 98 47 Faks : 418 64 01
e – posta : sgb @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr

7/14609

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/ / /2006

Konu : Soru Önergesi

gelişmelere göre geliştirilmektedir. İlköğretim için de bir rehberlik programı geliştirilmektedir. Bu programların 2006-2007 öğretim yılında uygulamaya sokulması hedeflenmektedir.

2004/65 ve 2005/95 numaralı genelgelerle örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yürütülen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde sorunlara erken müdahale ve özellikle sorunun oluşmadan önlenmesine yönelik gelişimsel koruyucu yaklaşım esas alınarak veli-öğretmen ve yönetici eğitimine yönelik eğitim çalışmalarına önem verilmesi istenmiştir.

Rehber öğretmeni olmayan okullara da rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin götürülmesi özellikle eğitsel ve mesleki rehberlik hizmetlerinin her öğrenciye ulaştırılması istenmiştir. Ayrıca, Psikososyal Koruma Önleme ve Müdahale Birimi, çocuk ve gençlerimizin risklerden korunması çalışmaları kapsamında;

- Ülke genelinde mevcut durum analizinin yapılması,
- Standart veri toplama araçlarının hazırlanması,
- Ülke genelinde yürütülen çalışmalarda ortak bir anlayış ve çalışma etiği oluşturulması,
- Ulusal ve uluslararası yürütülen projelerle veya ikili anlaşmalarla teknik destek alınması ve kaynak oluşturulması,
- Bilimsel araştırmaların ve ilgili literatürün izlenmesi,
- Dünyada yürütülen çalışmalardan elde edilen bilgi ve deneyimlerin değerlendirilmesi,
- Koruma, önleme ve müdahale model ve programlarının oluşturulması,
- İzleme, değerlendirme ve yönlendirme hizmet modellerinin oluşturulması

konularında sektörel ve uluslararası işbirliği anlayışı çerçevesinde bir çalışma stratejisi oluşturulması doğrultusunda hizmet yürütmektedir.

Yapılan araştırmalar; risklerden korunmada ve önleme çalışmalarında bireylerin kişisel kaynaklarının zenginleştirilmesi, sosyal ve yaşam becerilerinin güçlendirilmesine ilişkin programların olumsuz sonuçların önlenmesinde en etkili yöntem olduğunu göstermektedir.

Bakanlığımız tarafından 10-14 ve 14-18 yaş için 3 öğretmen, 3 aile ve 11 öğrenci oturumundan oluşan "Hayata Sahip Çıkmak" eğitim modülü hazırlanarak 2006 yılı içinde uygulamalar başlatılacaktır.

Bakanlığımız, UNICEF ile birlikte 28-31 Mart 2006 tarihinde İstanbul'da Şiddet ve Okul: Okul ve Çevresinde Çocuğa Yönelik Şiddet ve Alınabilecek Tedbirlerle ilgili uluslar arası katılımlı bir de Sempozyum düzenlemiştir.

Ülke genelinde yerel düzeyde çalışmalar da yürütülmekte olup bunları da;

- Okul giriş ve çıkış saatlerinde risk oluşturabilecek durumların tespiti ve kontrolü,
- Öğrencilere, öğretmenlere ve ailelere yönelik eğitim seminerleri, bilgilendirme toplantıları, paneller,
- Anket uygulama, analiz, değerlendirme; eylem planı hazırlama,
- Yerel anlamda özgün projelerin desteklenmesi (Sorumlu Birey Bilinçli Toplum Projesi, Gelişim İçin Değişim Programı, Gençlik İçin Meslek Edindirme Projesi,

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 98 47 Faks : 418 64 01
e – posta : sgb @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr

7/14609

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/ / /2006

Konu : Soru Önergesi

Bilinçli Nesillerle Güvenli Yarınlara gibi),

- Yerel televizyon ve radyo kuruluşları ile işbirliği yapılarak ilgili konular hakkında programların gerçekleştirilmesi,
- Grup Rehberliği etkinlikleri,
- Psiko-eğitim uygulamaları,
- Sağlık taramaları,
- Madde bağımlılığını önleme amaçlı film ve dia gösterimleri,
- Temel önleme alanında psikolojik danışmanların yetiştirilmesi,
- Bireysel ve grupla psikolojik danışma oturumları,
- Konu ile bağlantılı çeşitli afişlerin, broşürlerin ve kitapçıkların hazırlanması ve bu çalışmaların ilgili bireylere dağıtımının sağlanması,
- Resim, şiir ve kompozisyon yarışmaları gibi etkinlikler oluşturmaktadır.

Ülke genelinde düzenlenen eğitim seminerlerinde, konferanslarda, panellerde ve bilgilendirme toplantılarında birçok farklı konunun ele alındığı görülmekte olup düzenlenen eğitimler; Uyuşturucu ve Madde Bağımlılığı, Zararlı Alışkanlıklar - Risklerden Korunma, Temel Önleme, Şiddet ve Saldırganlığın Nedeni, Aile İçi Şiddet, Suç ve Şiddet, Öfke Kontrolü, Davranış Bozuklukları, Çocuk Hakları, İletişim, Özgüven Geliştirme, Sosyal Beceri Geliştirme, Travma Sonrası Stres Bozuklukları, Gelişim Dönemleri ve Sorunları, Hayır Diyebilme, Boş Zamanları Değerlendirme, Okula Devamsızlık ve Nedenleri ile benzeri konuları kapsamaktadır.

Ayrıca, "Öğrencilerimizin Zararlı Madde Kullanımı ve Şiddet Gibi Risklerden Korunması" konulu 14.03.2006 tarihli ve 2006/22 numaralı Genelge ile şiddetin önlenmesi için Bakanlık merkezi ve yerel düzeyde yürütülecek rehberlik önlemlerinin düzenlendiği "Okullarda Şiddetin Önlenmesi" konulu 24.03.2006 tarihli ve 2006/26 numaralı Genelge de valiliklere gönderilmiştir.

Diğer taraftan, çocukların ve gençlerin şiddet ve benzeri risklerden korunması için; il emniyet müdürlükleri, il sağlık müdürlükleri, il gençlik ve spor müdürlükleri, il müftülükleri, üniversiteler, sivil toplum örgütleri, kredi ve yurtlar kurumu il müdürlükleri, belediyeler, yerel radyo ve televizyon kurumlarıyla iş birliği yapılmaktadır." denilmişti.

Konuya ilişkin olarak ayrıca:

a) Bakanlığımız tarafından, Ülke genelinde yürütülen, çocuk ve gençlerimizin risklerden korunması çalışmaları, bir eylem planı içerisinde izlenmeye ve değerlendirilmeye alınmıştır.

b) Kritik ve zorlu yaşam olaylarına maruz kalan öğrencilerimize, ailelere ve öğretmenlere yaşadıkları travmayı psikolojik olarak anlamlandırmak, bilgilendirmek ve baş etme güçlerini artırmak amacıyla acil psikososyal müdahale programı tampon destek olarak Ülke genelinde yürütülmektedir.

c) Çocuk ve gençlerimizin risklerden korunması çalışmalarımız, Avrupa Birliği ve ikili anlaşmalarla 2006 yılında uygulamaya başlanacak ulusal ve uluslararası projelerimizde, etkili anne-baba eğitimi, yaşam becerileri konuları ağırlık oluşturarak destekleyici bir yaklaşım olarak yer almaktadır.

7/14609

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/ / /2006

Konu : Soru Önergesi

ç) Bakanlığımız tarafından çocuk ve gençlerimizin içinde bulunduğu riskin boyutunu gerçekçi bir şekilde ortaya koymak, sağlıklı bilgiler toplamak, izlemek ve değerlendirmek amacıyla veri tabanı oluşturma çalışmaları önemsenen bir yaklaşımla ivedilikle sürdürülmektedir.

Bu kapsamda öncelikle doğrudan görev ve sorumlulukları ifade eden, izleme, değerlendirme ve eylem planlarını içeren okullarda şiddetin önlenmesine yönelik 2006/26 numaralı Genelge gereği 81 il valiliğinden yapılan çalışma ve planlamaların sonuçları alınarak Bakanlığımız Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünde toplanmakta ve değerlendirilme olup 2006-2007 öğretim yılından itibaren bu değerlendirme sonuçlarına göre çalışmalar sürdürülecektir.

Ayrıca okullarda ki şiddete yönelik analizlerin yapılabilmesi için bütün eğitim kurumlarına "Okul Vaka Analiz Formu" gönderilmiştir. Bunların değerlendirilme çalışmaları sürdürülmektedir.

Unicef iş birliğiyle eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi eylem planı hazırlanmış olup 2006-2011 yılları arasında uygulanması planlanmıştır.

Diğer taraftan, rehberlik çalışmalarının daha etkin bir hâle getirilmesi için, ilköğretim 1-8'inci sınıflar düzeyinde rehberlik ve psikolojik danışmanın temel kazanımlarına bir ara disiplin olarak Türkçe, matematik, hayat bilgisi, fen ve teknoloji ve sosyal bilgiler dersleri öğretim programlarında yer verilmiştir. Böylece rehberlik, hem program hem de uygulama boyutunda bir sürece dönüştürülmüş ve bütün öğretmenlerin görev alanı kapsamına da alınmıştır.

Konunun haftalık ders çizelgeleri ile ilgili olan boyutu da tamamlanarak ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde rehberlik çalışmalarının haftada birer saatlik zorunlu ders hâlinde yapılması sağlanmıştır.

Ayrıca, bu programlarla öğrencilerin;

- Sorumluluklarını ve haklarını bilen, çevresiyle uyumlu kişiler olarak yetişmeleri,
- Toplumun önemsediği sorunlara karşı duyarlı olmaları,
- Kendi örf ve adetleri içerisinde psikolojik, ahlaki, sosyal ve kültürel konularda gelişmeleri,
- Kişiliklerinin geliştirilmesi,
- Fiziksel ve psikolojik açıdan sağlıklı bireyler olarak yetişmeleri,
- Kültürel ve sanatsal değerlerimizi benimsemeleri,
- Anne ve babalarının okul yöneticileri ve öğretmenlerle iş birliği içinde olmaları,
- Görev ve sorumluluklarını bilmeleri,
- Hayattaki kurallara uymaları,
- Disiplin kurallarına uymaları,
- Problemleri çözme becerisine sahip olmaları

amaçlanmaktadır.

Öğretmenlerin okul PDR programı çerçevesinde yürütecekleri rehberlik görevlerinin yanında, özellikle ilköğretim okulları haftalık ders çizelgesinde yer alan zorunlu rehberlik saatlerinde sınıf rehber öğretmenlerinin yapması gereken rehberlik etkinlikleri ve çalışmaları için

7/14609

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/ / /2006

Konu : Soru Önergesi

"İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Rehberlik Saati Programı" da hazırlanmıştır.

İlköğretim ve orta öğretimde, ders programlarının yanında öğrencide kendine güven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları ve beceriler oluşturmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ile toplum hizmeti çalışmalarıyla ilgili iş ve işlemleri düzenlemek amacıyla da "Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği" hazırlanmış, 13.01.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Yönetmelikle, öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarında katılımcılık, planlılık, süreklilik, üretkenlik, gönüllülük ve iş birliği temel ilke olarak alınmıştır.

Bu ilkelerle;

- Öğrencilerin çevrelerine duyarlı ve liderlik özelliklerine sahip bireyler olarak yetişmeleri, ilgi ve istidatlarını geliştirmeleri,
- Demokratik yurttaşlık bilincini geliştirebilecek eğitim uygulamalarının, hayatın tüm alanlarına yayılarak yapılacak çalışmaların okul içi ve okul dışı etkinlikler içermesi,
- Öğrencilerin toplumsal hayata, sorunlarını çözümeye ve yöneltici projeler hazırlamaya özendirilmesi,
- Her bireyin topluma katkı sağlayabileceği göz önüne alınarak tüm etkinliklerde geniş katılımın sağlanması,
- Öğrencilerin yöneltilmeleri ve kariyer gelişimlerinin desteklenmesi,
- Sosyal etkinlik çalışmalarının planlanması ve yürütülmesinde öğrencilerin ilgi, istek, yetenek ve ihtiyaçları ile çevrenin imkânları ve şartlarının göz önünde tutulması,
- Çalışmaların daha çok ders dışı zamanları kapsayacak ve değerlendirecek şekilde planlanıp uygulanabilmesi,
- Ders programlarının göz önünde bulundurularak desteklenmesi,
- Yurt içinde ve yurt dışında bulunan okullardaki öğrenciler ile ortak çalışmalar yapılması,
- Çalışmalarda resmî, özel sivil toplum kurum ve kuruluşlarıyla öğrenci ve veli iş birliğinin sağlanması,
- Sosyal etkinliklerle öğrencilerin estetik, etik ve duygusal yönden gelişmelerinin sağlanması

hedeflenmiştir.

Bakanlığımız Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından da ergen çocuklara yönelik (11-18 yaş grubu) "Psikolojik Destek" adı altında görsel ve işitsel eğitim seti hazırlanmıştır. Söz konusu eğitim seti 13 bölümlük TV Programı ve 13 bölümlük Radyo Programı formatında hazırlanmıştır. Hedef kitlesi öğretmen ve veliler olan programlar gençlerin fiziksel ve zihinsel gelişimlerine yönelik olarak hazırlanmıştır. Söz konusu programlar halen TRT de yayınlanmakta olup anılan Genel Müdürlüğümüzün web sayfasında Ders Destek Bölümü altında yayınlanmaktadır. Hazırlanan programlar okullara dağıtılmak üzere tüm il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerine gönderilmiştir. Ayrıca RÜTÜK ile yapılan bir anlaşma ile program kapama cezası uygulandığı dönemde kapatılan programların yerine bu eğitim programlarının

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 98 47 Faks : 418 64 01
e – posta : sgb @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr

7/14609

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/ / /2006

Konu : Soru Önergesi

yayınlanması söz konusu olmuştur. Bununla birlikte anılan Genel Müdürlüğümüz bünyesinde ulusal kanallarda yayınlanmak üzere şiddetin zararlarını içeren 8 ayrı spot program hazırlanmaktadır.

TRT ile şiddete yönelik programlar yapılması konusunda protokol çalışmaları da sürdürülmektedir.

Bakanlığımızın görev alanına giren her konuda imkânlar oranında gerekli çalışmalar yürütülmekte, bu kapsamda yukarıda belirtildiği gibi çocuk ve gençlerin şiddet ve benzeri risklerden korunması için de gerekli gayret gösterilmekte olup buna rağmen, konuya ilişkin yapılanları sadece genelge yayınlanmasından ibaretmiş gibi ifade edilmesi anlamlı bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 98 47 Faks : 418 64 01
e – posta : sgb @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr